

Q. N. 357, 35.

De discrimine vittarum christiana et

X 231 6399

II f
800

I. N. J.

EPHORUM AC PRÆSULEM EXCELLENTISSIMUM,
ET RELIQUOS SCHOLÆ PATRONOS,

FAUTORES, ATQVE AMICOS,

AD PARENTALIA B. RICHTERO

PER

GOTTHELF FRIDERICUM

KRAUSSIUM,

ADOLESCENTEM BONVM AC
MODESTUM,

EA SIMUL OCCASIONE AD LEG. I. C. 2.

DE TEMPLIS QVÆDAM DICTURUM,

D. VIII. KAL. MARTII, FACIENDA,

HAC, QVÆ DEFAMA AGIT HONESTA,

PAGELLA DECIMA

DECENTER, ET COMITER INVITAT

M. SAMUEL MOLLERUS, G. PATRII R.

STANNO KUHFUSIANO, A. 1715.

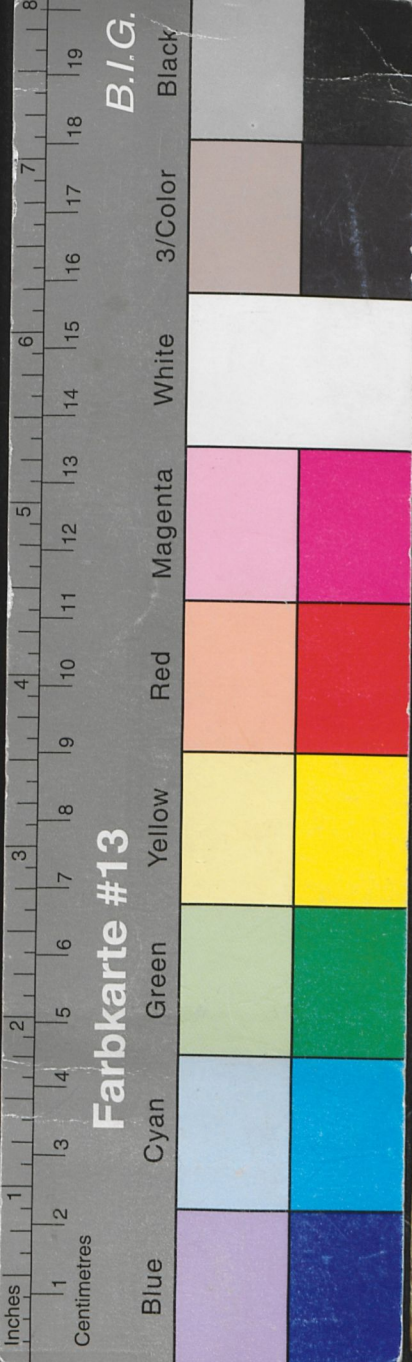
Vando vero dictum modo est, eam, quæ solida, famam a Deo, veraque virtute ad homines pervenire; sed hujus sæpe nomine ac schemate vitia veniant ipsa, eoque imprudentioribus habitu imponant; quid de ista, quæ hinc acquiritur, laureola statuendum sit, nemo non facile judicabit. Immane enim quantum ethnicorum ab eâ, quæ in Christianis est virtus, differt; & si, Socratis ipsius testimonio, melior ille, & felicior est, qui ad Deum accedit propius: istos, quibus parum certi de Deo divinisque rebus constitit, ab ipso juxta etiam ab eâ, quæ inesse debet humanis mentibus, bonitate fuisse remotissimos, palam fit. Ac licet quidem ipforum non tam ad legem, ab isto omnium bonorum fonte ac origine Deo solennissime rogatam, quam ad eam, quæ rationis vis atque facultas omnes regulâ instruxit, vitam examinemus; tamen tanta erit bonorum penuria, ut, si vel innumeri famam obtinuisse, at paucissimi meruisse videantur. Qui in omnilaudis genere etiamnum ita excellent, ut, humanæ fortis terminos excessisse putentur, inque ipso, ob beneficiorum memoriam, cœlestium concilio collocati sunt; eosdem sua vel arguit temeritas, vel perverse imitata prudentiam calliditas damnat. Ita quidem cum periculo suo nutantem servasse ac sustentasse patriam dicuntur, animo & genere nobilissimus adolescens Curtius, eques in vastum terræ hiatus præceps actus; Decii, suum quisque caput pro salute ipsius devovens; suoque exitio quietem illi redimens Codrus. Et, si abstinentiæ velis documenta, Scipio eadem, Indibili sponfam restituens illibatam; Alexander oculos ab intuitu Statiræ libidinoso continens; Xenocrates Phrynii illecebras incolumi pudore contemnens, aliique plures suppeditant. Coriolanus cum armis vinci non posset, & precibus, ad unius matris conspectum animum immutavit suum, atque ab obsidione decesit; Africanus vulneratum in prælio patrem opposito texit corpore; T. Manlius Torquatus a patre ob ingenii tarditatem in rus relegatus, ipsi, injuriæ immemor, adversus Pompejum, Tribunum plebis tulit supperias. Laudibus nimis evehit ac ornat M. Catonem Paterculus lib II. c 35. *Hic genitus, inquit, proavo M. Catone, principe illo familia Porcia, homo virtuti similis, & per omnia ingenio diu, quam hominibus propior, qui nunquam recte fecit,*

fecit, ut facer videretur, sed quia aliter non poterat, cuique id solum visam est
rationem habere, quod haberet iustitiam, omnibus humanis vitiis immunis,
semper fortunam in sua potestate habuit. Quæ, si cum vero conveniunt, nul-
lum neque perfectius, neque melius fisti hoc potuisset virtutis exem-
plum atque *navis*: & si quisquam alius, ille imprimis meritis esset,
quem multis Christianorum ante ferret posteritas, ac fideliter admira-
ta omni laude cumularer. Ast hunc, tantopere ab Vellejo commen-
datum, non mors saltem voluntaria crimini obnoxium facit maxi-
mo; sed ipsa quoque vita invidiæ & obreſtationis accusat, ac tantum
non convincit. Periculis enim iudicio Prætozem non solum manus,
sed oculos etiam abſtinentes habere decet: & qui accuratissimæ faty-
ræ autor est, Juvenalis, ipsam mentem pravâ carere cupit libidine,
Scelusque, ait, intra se tacitum qui cogitat ullum, Facti crimen ha-
bet, Satyra 13. Quando autem de eodem Florus libr. IV, cap. 2, Catonem
testatur, quod adversus potentes semper obliquus fuerit, solitus detre-
ctare Pompejo, actisque ejus obstrepere: illa tam perfectæ virtutis
fama multum labefactatur. *Primus enim virtutis gradus est, malis ope-
ribus abſtinere; secundus etiam malis verbis; tertius & summus cogitatione re-
rum malarum, & quadam quasi divinitas.* Lactant, de vero cult, cap. 13.
Quæ vero cum ignorarent illi, qui deinde pagani dicti sunt, rari ad-
modum inter eos cum virtutis, tum vitiatorum æqui fuerunt æſtimato-
res ac iudices; iisque ipsis rebus factum est, ut quidam historici nec
laudent candide, nec aperte vituperent, & non nulli in aliquo consen-
serint infamando, quem summis alii ad cælum laudibus efferunt. Re-
ctissime hanc se rem pensitasse existimat Seneca: qui graviter per to-
tam CXX epistolam hoc de sinistro hominum iudicio ad Lucilium,
suum scribit, eumque rem ipsam ab ejus saltem imagine, quæ confinis
esse possit, jubet distingvere. *Quæ sit, inquit ille, hæc analogia dicam,
Noveramus corporis vires, ex his collegimus, esse & animi robur. Aliqua beni-
gne facta, aliqua humana, aliqua fortia nos obstupescerunt: hæc cepimus tan-
quam perfectam mirari. Suberant illis multa vitia, quæ species alienius conspicuæ
facti fulgorque celabat. Hæc dissimulavimus. Natura jubet augere laudan-
da. Nemo non gloriam ultra verum tulit.* Atque is ipse scriptor adeo Stoi-
corum, quos sequitur illud seculum protulit, facile principi placuit

Lipſio,

ca
117
808

Lipſio, ut dignum iſtum ſtatuere, cui deberent omnes, quibus ipſa virtus curæ cordique eſſet; qui vixiſſet haud aliter, ac ſcripſiſſet; ſed ita ſcripſiſſet, ut crebro poſt ſacras literas, nihil in orbe, in ulla lingua ſcriptum utiliſſe meliusque ſit. Vid. Epit. ad Belg L. I. XVI & XLII. Ipſum ſi audias Senecam, eundem, quemadmodum præcepit, vixiſſe videatur: cum ipſius eſſato, Epit. X X. facere doceat Philoſophia, non dicere, & hoc exigat, ut ad legem quisque ſuam ſe componat; ne orationi diſſentiat vita, ſed ipſa inter ſe unius, ſine actionum diſſenſione, coloris ſit. Ipſi vero, qui aliorum pari libertate aperuit, atque reprehendit vitia, quæ hæc illi patrare auſi ſunt, dicam ſcribit grandem Dio Caſius libro L XI, inque ejuſdem multa ſcelera, quæ in aliis damnaret, maxime vero libidines, crudelitatem, luxum, ambitionem, ac ſimulandi diſſimulandi que ſtudium invehitur. Excusat animi vitæque ſuæ hunc formatorem loco dicto Lipſius, Dionemque in Philoſophos ſemper iniquum fuiſſe ſtatuit, ſuamque Taciti auctoritate confirmat, qui multa de Seneca memoret, ſed laudanti ſemper propior, quam carpenti. Qui vero utrum carpat, an exculet magis, ex libr. XII Annal. cap 8, XIV, 52. XV, 65. cognoviſſe liceat. Sed tamen hic aliquid concedendum atque condonandum eſt humanæ conditioni: ita enim naſcimur omnes, ut manes patiamur noſtros, atque cum vitiis conſiſtemur: at qui in emendanda natura ſua ſedulo occupatus eſt, etſi eo non adſpiret ſemper, quo contendit; tamen, ſi non abſit longe, etiam viciffe, atque palmam obtinuiſſe putabitur. Non peccatis venia datur; ſed his, qui aut inviti peccant, aut vitio quodam præoccupantur; ſi que nemo, qui in errore verſatus eſt, hac via ſamam meruit; tamen ubi ſeſe emerſerit ex malo ſuo, & vitia, quorum pœnituit, ratione meliori emendaverit; virtuti æque ac pœnitentiæ huic tribuet laudem ſuam poſteritas. Fama hic ſtabit, ubi plus laudes, quam virtuperes; laudabitur præcipue, qui in non malis erit optimus. Mortem Ciceronis ſolus ex omnibus maligne narrat Afinius Pollio; tamen quod, quamvis invitus, ei plenum, apud Senecam in parte ſuaſoria VI poſteriori, quæ aliis VII eſt; testimonium impertitur, hic maxime audiendum eſt: *Quando mortalium nulli perfecta virtus contigit: qua major pars vitæ atque ingenii ſtetit, ea iudicandam eſt de homine.*

Q. N. 357, 35.

De discrimine virtutum christianar. et

X 231 6399

II f
800

I. N. J.
EPHORUM AC PRÆSULEM EXCELLENTISSIMUM,
ET RELIQVOS SCHOLÆ PATRONOS,
FAVTORES, ATQVE AMICOS,
AD PARENTALIA B. RICHTERO
PER
GOTTHELF FRIDERICUM

KRAUSSIUM,
ADOLESCENTEM BONVM AC
MODESTVM,

EA SIMUL OCCASIONE AD LEG. I. c. 2.
DE TEMPLIS QVÆDAM DICTVRVM,

D. VIII. KAL. MARTII, FACIENDA,

HAC, QVÆ DE FAMA AGIT HONESTA,
PAGELLA DECIMA

DECENTER, ET COMITER INVITAT

M. SAMVEL MOLLERVS, G. PATRII R.

STANNO KUHFUSIANO, A. 1715.

